

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom i petkom u 8:15

Proroštvo i apokaliptika

amdg.ffdi.hr → nastava

**FFRZ: Proroštvo i apokaliptika (ISVU: 167702, Iz2016),
ECTS 3, petkom, 8:15**

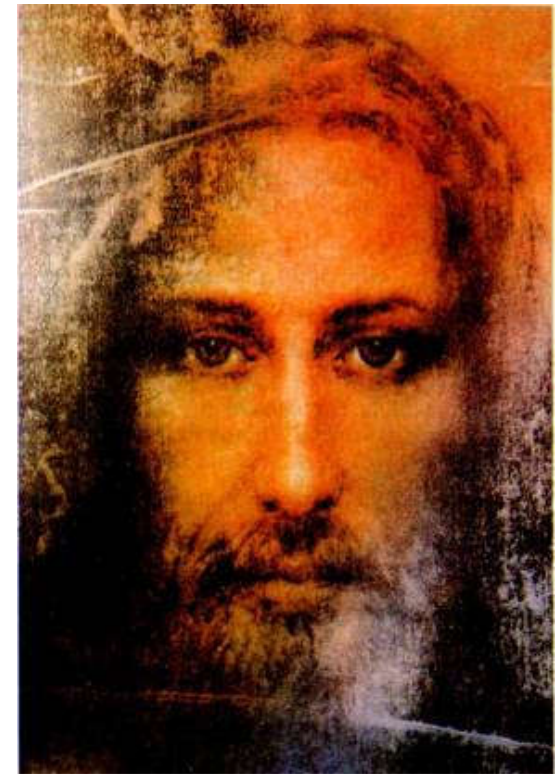
Knjiga proroka Izaije

- **ישע *ješa* + יהו *jahû* – Jahve je spasenje**
 - Omiljena: Božje riječi umjetničkim jezikom izravno upućene slušateljima
 - mnoštvo izreka važnih za duhovnost npr. 43,1; 49,16
- **“imenom sam te zazvao, ti si moj” (43,1)**
- **“u dlanove sam te svoje urezao” (49,16)**
 - Složena:
- **I. dio (“Protoizaija”) c1-39**
 - doba asirske vladavine (8. st. pr. Kr.)
- **II. dio (“Deuteroizaija”) c40-55 – Knjiga utjehe**
 - doba Babilonskog sužanjstva i povratka (6. st.)
- **III. dio (“Tritoizaija”) c56-66 – pogled u budućnost**
 - proslava Jeruzalema (službenica Gospodnja), Božji sud (apokalipsa)

Četiri pjesme o Sluzi Jahvinu

- Komunikacijska struktura teksta
- Iz 42,1-9:
 - “Evo ... mog izabranika, miljenika duše moje. Na njega sam svoga duha izlio” (1)
 - Bog govori o svom miljeniku
 - Iz 49,1-6:
 - “יהוה me pozvao od krila majčina...” (1b)
 - sluga izvješćuje o svom poslanju
 - Iz 50,4-11:
 - “Gle, Gospod mi Jahve pomaže...” (9)
 - uzda se u Božju snagu u nevolji
 - Iz 52,13-53,12:
 - “Za naše grijehe probodoše njega” (5)
 - zajednica prepoznaje sudbinu sluge Božjega

Veliko hodošašće svjetskih narodâ u grad Božji

Apokalipsa u Iz 60

Sugovornica?

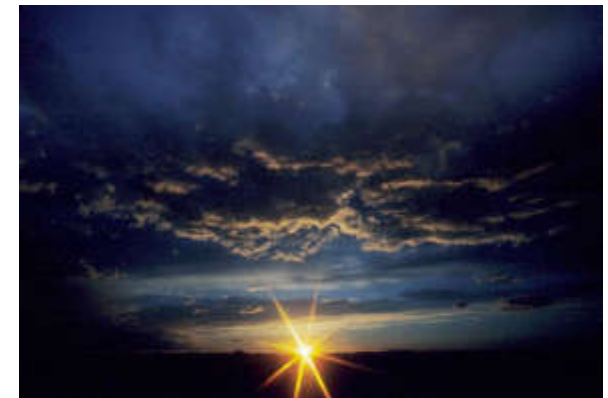
- Poziv u Iz 60,1.4 – *kome?*
- Ustani, zasvijetli (v1);
podigni oči (v4 hebr. ž. r.)
- Žena (oči v4, srce v5)
 - Tko joj dolazi (v4.9)?
- sinovi (4.9); kćeri (4) = majka
 - Vladarica (v18.21):
- Ima zemlju, područje (18),
narod (21)
 - Bivši tlačitelji je poznaju (v14b):
- “grad Jahvin”, “Sion” (14b)

Jean-François Portaels 1818 – 1895
Belgijski slikar – orientalist
Kći Sionska

Govornik

- Tko poziva? (Iz 60,16b.22b):
- אני יהוה “ja *Gospodin*”
 - Višestruka aktivnost u 7b; 13b; 17; 22b
- Uresit ću (7b), proslavit ću (13b)
- donijet ću, postaviti ću (v17)
- požurit ću se (22b)
 - “novo stvaranje” u v2.19s
- Tama חֹשֶׁק *hóšek* (2 usp. Post 1,2)
- Sunce i mjesec (Post 1,14) u Iz 60,19s:
- יהוה, Bog (19s usp. Otk 21,23)
 - “Vječno svjetlo” (2x 19s)

Narodi u Iz 60,1-14

- Promjena u Iz 60,2s
- Pokriveni mrakom (v2)
- Dolaze k svjetlosti Siona (v3)
 - Što nose v5.11?
- Donose blago v5.11 (Otk 21,24.26)
 - Odakle dolaze prema v6?
- *Svi iz “Šebe” (6b)*
 - Isto ime: “Saba” – 1 Kr 10,1; 2 Ljet 9,1
 - Ukraš za Svetište u Iz 60,13?
- Libanonsko drvo (13)
 - usp. gradnja hrama u 1 Kr 5-7; 2 Ljet 2-4

Obraćenje svih naroda

- Što čine “Sinovi tuđine” (Iz 60,10a)?
- **grade zidine (10a)**
 - Usp. Nehemija i “povratnici”
 - Stranci (usp. Post 17,27; Izl 12,38)
 - budućnost narodima u Iz 60,12?
- **Služiti Sionu**
 - Stav bivših tlačitelja (v14)?
- **Poštovanje Grada Božjega**
 - Funkcija svjetskih naroda u v16?
- **Postaju doviljama Siona (v16)**

Grad Božji (Iz 60,15-22)

- ❑ Ima svoju svjetlost (Iz 60,1.3) – odakle (1s.19s)?
- Slava Božja (1s)
- uloga sunca i mjeseca (19s)
 - ❑ Novi osjećaj u v5.15?
- Radost (5.15)
 - ❑ Pristup gradu prema v11?
- Otvorenih *vrata* (11)
 - ❑ usp. Otk 21,13
 - ❑ Vrata zvana “pohvala” (18)

Bitne promjene za Grad Božji

- Nova ljubav u Iz 60,15:
- Ostavljena, omražena
→ vječni ponos (v15)
- Poboljšanje infrastrukture u 17a:
- Mjed → zlato; željezo → srebro;
drvo → mjed; kamen → željezo (17a)
- Novo stanje grada u v18.20:
- Nema više nasilja (18)
- Prošli dani žalosti (20)
 - Otkud pravednici (v21)?
- djelo Božjih ruku (21)

Pitanje vlasti u Iz 60

- **Narodi imaju kraljeve**
 - Što čine (Iz 60,3b.10.11.16)?
- **Dolaze k sjaju (3b)**
- **Služe Sionu (10)**
- **Vode narode (11)**
- **Hrane Sion (16)**
 - Uvjet opstanka (v12):
 - samo kao sluge Siona (12)
- **Sion nema *kralja***
 - Poglavarstvo, vladar u 17b:
- **= Mir, Šalom (17b)**
- **= Pravda (17b)**
 - odakle? (17b)
- **Od Boga (“postaviti ću”)**

Bogoštovlje

- ❑ Što rade narodi u Iz 60,6b?
- Pjevaju *pohvale* (usp. 18) Bogu (6b usp. *Pslami*)
 - ❑ Čemu služe deve (v6), stada, ovnovi (v7)?
- žrtveni prinos (v7)
 - ❑ Motivacija *hodočašća* u v9?
- Bog, Božje ime (v9)
 - ❑ “Mrak” nad narodima (v2)
- – ערפֿל ‘*arafael* (v2)
usp. Izl 20,21, 1 Kr 8,12

- ❑ Jeruzalemu u v1s.10b?
- Svjetlo od Boga (v1s)
- I poraz je od Boga (10b)
 - ❑ Nova spoznaja u 16b:
- Spoznat će יהוה (16b)
 - Spasitelj, Otkupitelj